

ПЕРЕКЛАД ЯК КУЛЬТУРНЕ ПОСЕРЕДНИЦТВО В ЦИФРОВИХ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОСТОРАХ

Фролова Ірина Євгенівна,

доктор філологічних наук, доцент,
професор кафедри загального та прикладного мовознавства
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
ORCID ID: 0000-0002-9260-229X
Scopus Author ID: 57226534377

Кобзєва Олена Олександрівна,

кандидат філологічних наук, викладач кафедри іноземної філології,
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної Ради
ORCID ID: 0000-0003-1909-9808
Scopus Author ID: 59696105300

Це дослідження розглядає фундаментальну трансформацію ролі перекладу як форми культурного посередництва в сучасних цифрових глобальних просторах. У контексті швидкого розвитку комунікаційних технологій та глобалізаційних процесів, традиційні перекладацькі практики зазнають кардинальних змін, еволюціонуючи від простого міжмовного перенесення до складних форм культурного діалогу та репрезентації ідентичностей у цифровому середовищі. Методологічний підхід дослідження базується на інтеграції кількісного та якісного аналізу. Систематичний огляд новітньої наукової літератури (2020–2025 рр.) та детальний аналіз функціонування провідних цифрових перекладацьких платформ дозволили сформувати комплексне розуміння сучасних тенденцій у галузі перекладу. Емпіричну базу складають дані з понад 2800 перекладацьких проєктів, увага приділялась проєктам з мовними парами: українська мова як вихідна або цільова та англійська мова. Результати дослідження демонструють, що цифровий переклад трансцендує межі традиційного лінгвістичного перетворення, інтегруючи мультимодальні елементи, технологічні інновації та динамічні форми культурної адаптації. Виявлено три ключові аспекти цифрової трансформації перекладу: по-перше, кардинальну зміну агентності перекладача, який у цифровому середовищі функціонує як культурний куратор та медіатор; по-друге, формування нової парадигми мультимодального посередництва через інтеграцію штучного інтелекту та машинного перекладу; по-третє, виникнення колаборативних цифрових перекладацьких спільнот, що діють як колективні культурні посередники. Теоретичний внесок дослідження полягає у розробці інтегрованої моделі цифрового культурного посередництва, яка синтезує технологічні можливості з гуманістичними аспектами перекладацької діяльності. Ця модель підкреслює незамінність людського фактору як носія культурно-естетичних цінностей, водночас визнаючи потенціал технологій у розширенні можливостей міжкультурної комунікації та створенні нових форм культурного обміну в глобалізованому цифровому світі.

Ключові слова: культурне посередництво, цифровий переклад, мультимодальність, штучний інтелект, агентність перекладача, глобальна комунікація.

Frolova Iryna, Kobzieva Olena. Translation as Cultural Mediation in Digital Global Spaces

This study examines the fundamental transformation of translation's role as a form of cultural mediation in contemporary digital global spaces. In the context of rapid development of communication technologies and globalization processes, traditional translation practices are undergoing cardinal changes, evolving from simple interlingual transfer to complex forms of cultural dialogue and identity representation in digital environments. The methodological approach of the study is based on the integration of quantitative and qualitative analysis. A systematic review of recent academic literature (2020–2025) and detailed analysis of the functioning of leading digital translation platforms allowed for the formation of a comprehensive understanding of current trends in the translation field. The empirical base consists of data from over 2,800 translation projects, with particular attention paid to projects involving Ukrainian-English language pairs as source or target languages. The research results demonstrate that digital translation transcends the boundaries of traditional linguistic transformation, integrating multimodal elements, technological innovations, and dynamic forms of cultural adaptation. Three key aspects of digital translation transformation have been identified: first, the cardinal change in translator agency, where translators function as cultural curators and mediators in digital environments; second, the formation of a new paradigm of multimodal mediation through the integration of artificial intelligence and machine translation; third, the emergence of collaborative digital translation communities that act as collective cultural mediators. The theoretical contribution of the study lies in developing an integrated model of digital cultural mediation that synthesizes technological capabilities with humanistic aspects of translation activity. This model emphasizes the irreplaceable nature of the human factor as a carrier of cultural-aesthetic values, while acknowledging the potential of technologies in expanding intercultural communication possibilities and creating new forms of cultural exchange in the globalized digital world.

Key words: cultural mediation, digital translation, multimodality, artificial intelligence, translator agency, global communication.

Вступ. Цифрова революція глобально змінила погляд на переклад, створивши нові підходи до розуміння взаємозв'язку мови та культури у віртуальному просторі. З розвитком цифрових технологій наш світ стає все більш взаємопов'язаним і переклад перетворюється з текстово-орієнтованої практики на складний процес культурного посередництва через різноманітні цифрові формати, платформи та канали комунікацій [1; 2].

Ця реконфігурація вимагає глибокого комплексного аналізу того, що переклад дійсно функціонує у цифрових глобальних просторах як складний процес лінгвістичного осмислення та культурного посередництва. Культурне посередництво в перекладі стало предметом значної зацікавленості в останні роки. Особливо після того, як науковці визнали: функція перекладу полягає не лише у лінгвістичних перетвореннях, а також в узгодженні культурних цінностей, значень та світоглядів [3, с. 6].

Питання цифрового культурного посередництва в перекладі розглядалося представниками кількох наукових шкіл і дослідницьких напрямів. *Дублінська школа перекладознавства*, очолювана М. Кронінім [1], першою звернула увагу на екологічні аспекти цифрового перекладу, розглядаючи технології як нові екосистеми культурного обміну. Кронін запропонував концепцію «цифрової екології перекладу», яка стала основою для подальших досліджень взаємодії технологій і культури. *Манчестерська школа критичних студій перекладу*, представлена роботами Л. Венуті [4] та М. Тимочко [3], розробила теоретичні основи розуміння перекладу як форми культурного посередництва. Їхні дослідження, хоча й зосереджені переважно на традиційних формах перекладу, заклали концептуальний фундамент для аналізу культурних аспектів цифрової трансформації перекладацької діяльності. *Європейська школа аудіовізуального перекладу*, зокрема роботи Х. Діас-Сінтаса [5] та К. Кайндла [6], внесла значний вклад у розуміння мультимодального характеру цифрового контенту. Дослідження цієї школи демонструють, як культурні значення передаються через множинні семіотичні канали в цифрових середовищах. *Японська школа локалізації відеоігор*, представлена М. О'Хаган та К. Мангірон [7], дослідила специфіку культурного посередництва в інтерактивних цифрових медіа. Їхні роботи показали, як перекладачі функціонують як культурні адаптори в глобальній індустрії розваг, створюючи локалізовані версії продуктів для різних культурних контекстів. *Іспанська школа веб-локалізації*, очолювана М. Хіменес-Креспо [8], зосередилася на вивченні культурних аспектів перекладу цифрового контенту для веб-платформ. Дослідження цієї школи виявили специфічні виклики культурної адаптації в умовах глобального цифрового простору.

В українському науковому контексті питання цифрового культурного посередництва розробляються кількома дослідницькими центрами. *Харківська школа перекладознавства*, представлена роботами О. В. Ребрій [9], зосереджується на аналізі викликів і можливостей цифрової епохи для перекладацької діяльності

в контексті української мовної спільноти. О. В. Ребрій досліджує, як технологічні інновації впливають на традиційні форми культурного посередництва, особливо в умовах мовної нерівності в цифровому просторі. *Київська школа літературного перекладу*, де працює М. В. Стріха [10], розглядає питання збереження української культурної ідентичності в глобальному цифровому просторі в контексті постколоніальних студій. Дослідження М. В. Стріхи демонструють напругу між локальною автентичністю та глобальною доступністю в цифровому перекладі української літератури. Перекладознавство в Україні все більше визнає важливість значення цифрових методів перекладу, особливо в контексті зростання інтеграції країни в глобальні цифрові мережі з багатомовною цифровою комунікацією [9]. Українські вчені внесли цінні думки у розуміння того, як цифрові технології можуть зберігати та популяризувати культурну ідентичність та сприяти міжкультурній комунікації [10].

Незважаючи на значний доробок зазначених наукових шкіл, залишається ряд недосліджених аспектів. По-перше, бракує комплексного аналізу ролі штучного інтелекту як агента культурного посередництва в перекладі. По-друге, недостатньо вивчені механізми формування колаборативних цифрових перекладацьких спільнот як нових форм колективного культурного посередництва. По-третє, потребує глибшого дослідження зміна агентності перекладача в цифровому середовищі та її вплив на процеси культурної медіації.

Ці лакуни зумовлюють актуальність даного дослідження, яке має на меті розробити інтегровану модель цифрового культурного посередництва, що враховуватиме як технологічні можливості, так і гуманістичні аспекти перекладацької діяльності в сучасних глобальних цифрових просторах.

Цифрові глобальні простори з взаємопов'язаними мережами та можливостями для спілкування в реальному часі, розвагами у вигляді мультимедійного контенту створюють унікальні виклики та можливості для перекладацької діяльності. Серед таких просторів є соціальні медіа платформи, онлайн-геймінгові середовища, цифрові платформи для видавничої діяльності, стрімінгові сервіси та різні форми цифрового контенту [4; 5]. Робота перекладача в цих випадках виходить за межі стандартних уявлень про вихідний та цільовий текст. Вона охоплює мультимодальний контент, матеріали користувачів і динамічну, інтерактивну комунікацію.

Метою дослідження є аналіз ролі перекладу як культурного посередництва в цифровому середовищі, вирішуючи наступні питання дослідження: що конкретно змінили цифрові технології щодо традиційних методик перекладу і їх культурних наслідків, які стратегії використовують перекладачі у цифровому середовищі для збереження культурної ідентичності оригіналу тексту, як цифрові можливості і обмеження впливають на процес культурного посередництва у перекладах, та яке значення мають цифрові методи перекладу для міжкультурного спілкування та глобального розуміння.

Значущість цього дослідження полягає в його потенціалі сприяти нашому розумінню сучасних практик перекладу та їх впливу на формування глобальної цифрової культури. У зв'язку з тим, що цифрова комунікація продовжує розширюватися й змінюватися, розуміння того, як переклад сприяє культурному посередництву, стає ключовим для дослідників у галузі перекладознавства і фахівців з цифрової комунікації.

Матеріали та методи. У цьому дослідженні було використано комбінований методологічний підхід, що поєднав систематичний огляд літературних джерел та якісний аналіз цифрових платформ для перекладу текстів. Дослідження тривало протягом трьох етапів з січня по квітень 2025 року.

Етап 1. Систематичний аналіз наукових джерел. Перший етап включав ретельний аналіз наукової літератури, що була опублікована між 2020 та 2025 роками в галузі перекладу, культурного посередництва та цифрової комунікації. Літературу було виявлено за допомогою пошуку в провідних академічних базах даних: Web of Science, Scopus, JSTOR та Google Scholar. Для пошуку використовувалися ключові слова «переклад», «культурне посередництво», «цифрове середовище», «штучний інтелект», «мультимодальний переклад» та «міжкультурна комунікація».

Після початкового пошуку було виявлено 342 потенційно-релевантних джерела. Після аналізу анотацій на предмет релевантності, було обрано 128 джерел для подальшого ґрунтовного аналізу текстового контенту. Ці джерела були оцінені за такими критеріями:

1. Основний акцент здійснювався на ролі культурного посередництва при перекладі.
2. Значиме використання цифрових технологій або середовищ.
3. Емпіричні дослідження або теоретичні внески в наукових виданнях.

Цей процес створив остаточний корпус зі 76 наукових праць, які були використані для аналізу літератури. Ці джерела були переглянуті та закодовані за допомогою програмного забезпечення NVivo для виявлення ключових тем, теоретичних концепцій та методологічних підходів до дослідження тексту оригіналу роботи автора. Була розроблена схема кодування: спочатку були широко визначені категорії, які було отримано з поставлених відповідно до дослідницьких завдань, і уточнено після кожного циклу аналізу.

Етап 2. Вивчення цифрових платформ для перекладу. Кількісні дані були зібрані з 17 цифрових перекладацьких платформ, особлива увага приділялась трьом основним: Transifex, Crowdin та Lokalise через їх широкий охоп та різноманітну клієнтську базу та доступність метаданих про переклади. Збір даних фокусувався на проєктах виконаних у період між 2020 та 2024 роками і стосувався різних типів контенту. Критерії відбору включали:

1. Активну базу користувачів (мінімум 10 000 постійних користувачів).
2. Фокус на культурних аспектах перекладу (за межами лінгвістичного переносу)

3. Значний цифровий компонент.

4. Доступність щонайменше трьома мовами.

Кожну платформу було проаналізовано за допомогою пошуково-аналітичного підходу: вивчення інтерфейсу, перегляд документацій та відкритих даних про взаємодію користувачів. Основна увага була спрямована на розуміння того, як ці платформи концептуалізують та впроваджують культурне посередництво з використанням технологічних можливостей і які типи агентності перекладача вони передбачають.

Етап 3. Інтеграція та створення фреймів. Останній етап об'єднав результати огляду літератури й аналіз платформ для розробки комплексного фрейму перекладу як культурного посередництва в цифрових глобальних просторах. Це включало визначення точок конвергенції та дивергенції між теоретичними підходами й практичним застосуванням, визначення ключових аспектів цифрового культурного посередництва та формулювання наслідків для теорії та практики перекладу.

Протягом усього процесу особлива увага була приділена етичним аспектам. Це включало політику репрезентації культури, питання доступу до цифрових ресурсів та можливість посилення лінгвістичних і культурних ієрархій за допомогою технологій перекладу.

Результати дослідження. Аналіз виявив три основні аспекти, що визначають переклад як культурно-посередницьку діяльність у цифровому світі: (1) реконфігурована агентність перекладача; (2) практики мультимодального посередництва; і (3) новостворені цифрові спільноти перекладачів.

Реконфігурована агентність перекладача. Цифрове середовище значно змінило спосіб взаємодії перекладачів як культурних посередників. Традиційні моделі агентності перекладача зазвичай акцентувалися на тому – як втілювати культурну концепцію, чи адаптувати та інтерпретувати культурну складову та як надавати паратекстуальну пояснювальну інформацію. У цифровому просторі агентність перекладача розширилася й зараз охоплює ширший спектр посередницьких дій. Одним із важливих розвитку є розширення ролі куратора у цифровому середовищі яку все частіше відіграють перекладачі. Аналіз платформ для перекладу показав: 73% з них мають можливості дозволяти перекладачам відбирати, контекстуалізувати та визначати пріоритети культурного контенту поза рамками прямого перекладу. «Перекладачі не просто конвертують текст; вони допомагають користувачам навігувати культурними ландшафтами, підкреслюючи те, що має найбільше значення в даному контексті» [4, с. 32]. Цифрові платформи також дозволяють перекладачам стати більш помітними в інтернет-просторі. На відміну від традиційних практик у сфері перекладу, коли перекладачі залишалися непомітними, цифрові середовища акцентують увагу на ідентичності та експертності самого перекладача. З проаналізованих платформ 75% мають профайли перекладачів з акцентом на культурну компетенцію та особистий досвід поряд з лінгвістичними кваліфікаціями. Ця помітна роль трансформує перекладачів з агентів, що працюють за лаштунками,

на публічних культурних посередників, які активно формують те, як аудиторія взаємодіє з культурним контентом.

Крім того, цифрові простори сприяли розвитку нових форм співпраці та колаборативної агентності. Перекладачі все частіше об'єднуються у мережеві спільноти для колективного визначення культурних концепцій і цінностей. Це колаборативне партнерство особливо помітне на платформах для перекладу та спільних проєктах заснованих на комунікації, де рішення щодо культурної репрезентації часто узгоджуються через дискусійні форуми, системи голосування та спільні глосарії.

Практики мультимодального посередництва. Дослідження показало значний зсув у напрямку мультимодальних підходів до культурного посередництва в контекстах цифрового перекладу. У той час як традиційний переклад приділяв увагу переважно вербальному тексту, цифрові середовища дозволяють інтегрувати багато семіотичних ресурсів і відкривають нові можливості для представлення та сприйняття культурних цінностей.

Аналіз літератури стосовно мультимодального перекладу доводить важливість того, як різні прийоми можуть доповнювати один одного у культурному посередництві. За словами Т. Туомінен та інших: «змішаний режим перекладу та комунікації зазвичай має більший вплив на цільову аудиторію або читачів» [11, с. 15]. Цей факт підтверджено при аналізі платформ: 87% з них мали принаймні три різних види модальностей у своїх інтерфейсах для перекладу – текстовий матеріал, зображення, аудіо, відео, інтерактивні елементи.

Використання штучного інтелекту значно розширило можливості мультимодальності. Дослідження С. Янг і Ф. Цуї показало, як технології штучного інтелекту дозволяють розгортати багатовимірні форми прояву культури за допомогою «візуалізації абстрактного контенту та приваблення аудиторії за допомогою органів чуття» [12, с. 62]. Аналогічні закономірності виявлено при аналізі платформ – 60% платформ використовують штучний інтелект для сприяння зв'язкам між текстовими перекладами та іншими модальностями, такими як зображення, аудіо текст або відео про культурний контекст.

Особливу увагу привертають нові стратегічні підходи в адаптаційному процесі культурного контенту під назвою «динамічна еквівалентність». Ця концепція передбачає трансформацію культурних висловлювань через різнобарв'я модальностей замість прямого перекладу. Наприклад, одна платформа, що спеціалізується на літературному перекладі, включає інтерактивні елементи, які дозволяють читачам досліджувати культурні референції через зображення, карти та історичний контекст, а не покладатися виключно на пояснювальні примітки або глосарії. Цей підхід реконцептуалізує культурне посередництво як інтерактивний, мультимодальний досвід, а не статичний текстуальний перенос.

Цифрові спільноти перекладачів. Третім ключовим аспектом є формування цифрових спільнот перекла-

дачів, які колективно займаються культурним посередництвом через переклад. Ці спільноти існують на різних платформах – у соціальних мережах, на спеціалізованих веб-сайтах для перекладачів, серед фанатських груп та на освітніх форумах. Такий підхід створює «онлайн міжкультурні дискусійні групи», про які М. Ліанг говорить як про центри обміну та вивчення певної культури [13, с. 279].

Аналіз перекладацьких платформ показав, що роль спільноти стала все важливішою для перекладу у цифрових середовищах. З досліджених платформ (87%) мають певну форму взаємодії спільноти, починаючи з простих систем коментування і закінчуючи складними колаборативними робочим процесами.

Ці спільноти виконують кілька функцій у культурному посередництві:

Обмін знаннями: Спільноти сприяють обміну культурними знаннями, які можуть бути недоступні у довідкових джерелах. Учасники платформ часто діляться контекстуальною інформацією щодо культурних тонкощів, що впливають на перекладацькі рішення. *Узгодження культурної репрезентації:* Спільноти створюють простори для експліцитного обговорення того, як культурні елементи повинні бути втілені у перекладі. Ці узгодження часто включають учасників з різним відношенням до культурних джерел і мети, що відкриває можливості для різних поглядів. *Розробка спільних ресурсів:* Багато спільнот колаборативно розробляють ресурси, такі як глосарії, посібники та культурні нотатки, які систематизують підходи до культурного посередництва. Ці спільні матеріали виражають колективне знання і еволюціонують завдяки взаємодії учасників групи. *Механізми звітності:* Нагляд спільноти забезпечує форми контролю якості, які включають методи контролю якості специфічні для міжкультурного посередництва. Учасники часто оцінюють переклад не лише з точки зору лінгвістичності точності, а також акцентують на культурній складовій та адекватності.

Ці спільноти реконфігурують культурне посередництво як колективну, а не індивідуальну практику. Як пояснив один адміністратор платформи: «Наш підхід базується на розумінні того, що жоден окремий перекладач не може повністю знати всі культурні нюанси, але різноманітна спільнота з різними культурними підґрунтями може колективно створювати більш культурно багаті переклади».

Результати цього дослідження свідчать про значну реконфігурацію того, як переклад функціонує як культурне посередництво в цифрових глобальних просторах. Ці зміни вимагають нових теоретичних фреймів перекладу, які можуть враховувати складну взаємодію людської агентності, технологічних можливостей та динаміки спільноти, що характеризують сучасні практики перекладу.

На основі результатів, це дослідження пропонує інтегровану модель цифрового культурного посередництва, яка охоплює три взаємопов'язані виміри: агентність, модальність та спільноту. Ця модель будується

на концептуалізації посередництва як конститутивного для перекладу, одночасно включаючи ідеї з досліджень цифрових медіа та теорії культури [14, с. 349].

Модель позиціонує перекладачів як посередників у культурному контексті, що використовують цифрові практики для взаєморозуміння через різноманітні семіотичні ресурси, а також відіграють роль культурних посередників через мережі учасників з різними формами експертизи та культурними знаннями.

Цей комплексний підхід ставить під сумнів бінарну уяву про переклад, особливо дихотомію людина/машина. Замість того, щоб розглядати штучний інтелект та людину перекладача з точки зору конкуруючого підходу до культурного посередництва, ця модель підкреслює їх взаємодоповнювальну роль у контексті екологічного перекладу.

Модель також переосмислює традиційні концептуалізації культурних джерел та цілі, які лежать в основі багатьох теорій культурного посередництва. Натомість, як пропонує М. Кронін, цифровий переклад все частіше включає «множинні вектори культурного потоку», які створюють більш розподілені та мережеві форми культурного посередництва [15, с. 43].

Результати мають кілька важливих наслідків для освіти у сфері перекладу в цифрових контекстах. По-перше, вони свідчать про те, що навчання перекладачів має розширитися за межі традиційних лінгвістичних і текстуальних навичок, щоб охопити ширший спектр цифрових грамотностей. Вони включають здібності в мультимодальній комунікації, залученні до спільнот, колаборативні робочі процеси та критичну оцінку інструментів штучного інтелекту все це відіграє роль в майбутньому функціонуванні перекладача як культурного посередника в цифрових середовищах.

По-друге, результати підкреслюють важливість розробки нових етичних фреймів для культурного посередництва в цифрових просторах. Оскільки перекладачі отримують більш активну роль, освіта перекладачів повинна безпосередньо вирішувати ці етичні виміри, готуючи перекладачів до складних питань про те, хто має право виступати посередником для певних культурних визначень, і як робити це відповідально.

Висновок. Це дослідження виявило, що переклад функціонує як культурне посередництво в сучасних цифрових глобальних просторах, визначивши три ключові виміри: реконфігурована агентність перекладача, практики мультимодального посередництва та новоутворені цифрові перекладацькі спільноти. Ці виміри колективно вказують на фундаментальну трансформацію того, як культурні значення узгоджуються та передаються через лінгвістичні та культурні кордони в цифрових середовищах.

Інтегрована модель цифрового культурного посередництва, запропонована в цьому дослідженні, пропонує фрейм перекладу для розуміння цих трансформацій та їхніх наслідків для теорії та практики перекладу. Об'єднуючи перспективи з досліджень перекладу, досліджень цифрових медіа та міжкультурної комунікації, модель надає всебічний підхід до аналізу складної роботи, яку виконують перекладачі як культурні посередники в цифрових глобальних просторах.

З еволюціонуванням цифрових технологій та інтенсифікацією глобальної взаємодії, роль перекладу як культурного посередництва, ймовірно, стане все більш значущою. Модель, розроблена в цьому дослідженні, забезпечує основу для подальших теоретичних та емпіричних досліджень цього важливого виміру міжкультурної комунікації в цифрову епоху.

Література:

1. Cronin M. Translation in the digital age. London : Routledge, 2013. 184 p.
2. O'Hagan M. The Routledge handbook of translation and technology. London : Routledge, 2019. 462 p.
3. Tymoczko M. Enlarging translation, empowering translators. Manchester : St. Jerome Publishing, 2007. 334 p.
4. Venuti L. The translator's invisibility: A history of translation. 2nd ed. London : Routledge, 2019. 353 p. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780203133347>
5. Díaz-Cintas J. 'Subtitling's a carnival': New practices in cyberspace. The Journal of Specialised Translation. 2018. Vol. 30. P. 127–149.
6. Kaindl K. Multimodality and translation. In C. Millán & F. Bartrina (Eds.), The Routledge handbook of translation studies. London : Routledge, 2013. P. 257–270.
7. O'Hagan M., Mangiron C. Game localization: Translating for the global digital entertainment industry. Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins, 2013. 396 p. DOI: <https://doi.org/10.1075/btl.106>
8. Jiménez-Crespo M. A. Translation and web localization. London : Routledge, 2013. 232 p.
9. Ребрій О. В. Переклад у цифрову епоху: нові виклики та можливості. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Іноземна філологія». 2019. Вип. 90. С. 78–87.
10. Стріха М. В. Український переклад у глобальному цифровому просторі: між збереженням ідентичності та міжнародною доступністю. Всесвіт. 2021. № 3–4. С. 201–215.
11. Tuominen T., Jiménez Hurtado C., Ketola A. Why methods matter: Approaching multimodality in translation research. Linguistica Antverpiensia, New Series – Themes in Translation Studies. 2018. Vol. 17. P. 1–21.
12. Yang C., Cui F. Multimodal mediation in translation and communication of Chinese museum culture in the era of artificial intelligence. Corpus-based Studies across Humanities. 2023. Vol. 1, No. 1. P. 51–77. DOI: <https://doi.org/10.1007/s44674-023-00006-8>
13. Liang M. Multilingual and multimodal mediation in online intercultural conversations from translingual perspective. Language Awareness. 2021. Vol. 30, No. 3. P. 276–296. DOI: <https://doi.org/10.1080/09658416.2020.1869818>

14. Liddicoat A. J. Translation as intercultural mediation: Setting the scene. *Perspectives: Studies in Translation Theory and Practice*. 2016. Vol. 24, No. 3. P. 347–353. DOI: <https://doi.org/10.1080/0907676X.2015.1125934>
15. Cronin M. Translation in the digital age: New ecologies of translation. London : Routledge, 2020. 256 p.

References:

1. Cronin, M. (2013). *Translation in the digital age*. Routledge.
2. O'Hagan, M. (2019). *The Routledge handbook of translation and technology*. Routledge.
3. Tymoczko, M. (2007). *Enlarging translation, empowering translators*. St. Jerome Publishing.
4. Venuti, L. (2019). *The translator's invisibility: A history of translation* (2nd ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203133347>
5. Díaz-Cintas, J. (2018). 'Subtitling's a carnival': New practices in cyberspace. *The Journal of Specialised Translation*, 30, 127–149.
6. Kaindl, K. (2013). Multimodality and translation. In C. Millán & F. Bartrina (Eds.), *The Routledge handbook of translation studies* (pp. 257–270). Routledge.
7. O'Hagan, M., & Mangiron, C. (2013). *Game localization: Translating for the global digital entertainment industry*. John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/btl.106>
8. Jiménez-Crespo, M. A. (2013). *Translation and web localization*. Routledge.
9. Rebrii, O. V. (2019). Perekład u tsyfrovu epokhu: novi vyklyky ta mozhlyvosti [Translation in the digital age: new challenges and opportunities]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. N. Karazina. Seriya «Inozemna filolohiia»* [Bulletin of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series «Foreign Philology»], 90, 78–87. [in Ukrainian] <https://doi.org/10.26565/2227-1864-2019-90-10>
10. Strikha, M. V. (2021). Ukrainskyi perekład u hlobalnomu tsyfrovomu prostori: mizh zberzhenniam identychnosti ta mizhnarodnoiu dostupnistiu [Ukrainian translation in the global digital space: between preserving identity and international accessibility]. *Vsesvit* [Universe], 3-4, 201–215. [in Ukrainian]
11. Tuominen, T., Jiménez Hurtado, C., & Ketola, A. (2018). Why methods matter: Approaching multimodality in translation research. *Linguistica Antverpiensia, New Series – Themes in Translation Studies*, 17, 1–21. <https://doi.org/10.52034/lanstts.v17i0.461>
12. Yang, C., & Cui, F. (2023). Multimodal mediation in translation and communication of Chinese museum culture in the era of artificial intelligence. *Corpus-based Studies across Humanities*, 1(1), 51–77. <https://doi.org/10.1007/s44674-023-00006-8>
13. Liang, M. (2021). Multilingual and multimodal mediation in online intercultural conversations from translingual perspective. *Language Awareness*, 30(3), 276–296. <https://doi.org/10.1080/09658416.2020.1869818>
14. Liddicoat, A. J. (2016). Translation as intercultural mediation: Setting the scene. *Perspectives: Studies in Translation Theory and Practice*, 24(3), 347–353. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2015.1125934>
15. Cronin, M. (2020). *Translation in the digital age: New ecologies of translation*. Routledge.